

16. Сай увер

1.

1. (S)he does not go anywhere alone. 2. The child did not understand anything. 3. No one saw him/her at school. 4. (S)he never hurries anywhere. 5. Pötyr never helps anyone. 6. (S)he passes by, but never greets anyone.

2.

1. н'имом 2. н'игуш 3. н'имогай 4. н'игөм 5. н'игуш 6. н'имогай 7. н'игө 8. Н'игө 9. н'имом 10. н'игунам

3.

1. Түдо н'имыняр вучен огыл. 2. Ме н'имом умылен онал/огынал. 3. Тидын нерген н'игушто возымо огыл. 4. Түдо н'имогай газетым лудын огыл. 5. Түдо н'имогай йонылышым ыштен огыл. 6. Түдо н'игушто тунемын огыл. 7. Түдо н'игунам ок саламле.

4.

1. воктен(е) 2. воктек(е) 3. воктен(е) 4. воктеч(ын) 5. воктекем

5.

1. үппунем – braid 2. кўч – nail, fingernail 3. товар – ax 4. орава – wagon 5. шагат – clock, watch 6. пөрт үмыл – shadow of a house

6.

1. A big birch stands beside my house. 2. Don't look back. 3. What's lying beside your door? 4. A car stopped behind his/her house. 5. There's a forest behind my village. 6. Go beyond the village. 7. A dog is lying behind our house. 8. No one is beside your child. 9. (S)he ran behind the tree. 10. His/her head appears from behind the tree. 11. There is a park behind our kindergarten.

7.

1. You can cut off a dog's tail, but it won't turn into a sheep. 2. A mother might scold, but she scolds with love. 3. Even if you pound water in a mortar, it will remain water. 4. Even if the current is strong, a fish can swim against it. 5. Even if you have a lot of fingers, you don't want to chop any off.

8.

1f: Ануш изи гынат, лудын кертеш.

2d: Кочай сай уверым налын гынат, йывыртен огыл.

3b: Игече йўран гынат, чодыраш каена.

4e: Йоча черле ыл'е гынат, школыш кайыш.

5a: Эчан кол кучымо ўзгарым кужу жап кычал'е гынат, муын ыш керт.

6c: Елу кече мучко пашажым ыштыш гынат, ыштен ыш пытаре.

9.

1. Even if it's going to be cold tomorrow, I want to go skiing. 2. Even if (s)he invites me, I will not come. 3. Even if my friend does not come, I want to bake a layered pancake. 4. Even though (s)he is learning Finnish, (s)he can't speak Finnish. 5. Even though it's raining, I'm going to go to the store.

10.

1. Вўд ал'е йўштө гынат, ме йўштылаш каена. 2. Түдо тудым ўжын огыл гынат, түдо толын. 3. Ме кечыгут пашам ыштышна гынат, пашам ышна пытаре. 4. Шым шагат шуын гынат, түдо ал'е кын'елын огыл.

11.

1. лиймылан 2. умылтарымылан 3. умылтарымыжым 4. кучымым 5. кычалмылан 6. толмыжо 7. йўрмылан 8. налмылан.

12.

1. Елу паша гыч пўртылын огыл. 2. Серге сай уверым конда. 3. Йоча-влак ялышке кайымылан йывыртеныт. 4. Сапаевмыт ялышке каяш ямдылалтыт. 5. Ялыште ковай ден кочай илат. 6. Эчан ден Ануш ялыш кўлеш модышыштым, энгырым налыт. 7. Эчан энгырым кычалеш. 8. Тудо энгырым омса воктене муэш. 9. Серге ачаж ден аважлан йокмам ямдыла.

13.

Таче Серген отпуск тўналеш. Нуно ешге ялыш каят. Йоча-влак пеш йывыртат. Нуно йўштылнешт, чодыраш коштнешт, понгым погынешт, колым кучынешт. Сапаевмыт ялыш каяш ямдылалтыт. Серге коваж ден кочажлан йокмам ямдыла, Ануш модышым пога, Эчан энгырым кычалеш. Тудо тудым омса шенгелне муэш. Вашке нуно чыла поген пытарышт, машинаш пыштышт да тарванен кайышт.

14.

The Clever Dog – Winter is coming. I got out of bed. I look: my mother had found some sort of dog and had brought it in. The dog is lying in the middle of the floor. How big, how big (he is)! It isn't an ordinary dog, but a trained one. We give him food; he doesn't eat. We give him (something) to drink; he doesn't drink.

Maybe, we say, he isn't eating on purpose. He doesn't know us after all. We give him a bone; we give him meat; he still doesn't move. Then my mother shouted out 'Eat!'. That's when the dog started eating.

15.

Эрла мыйын отпускем тўналеш. Мый ялыш кайынем. Тушто йўштылаш, кол кучаш лиеш. Ялыште мыйын шуко йолташем уло. Мый вет ондак ялыште иленам. Туштак школышто тунемынам. Ялыште кочам ден ковам илат. Нуно толмемлан эре йывыртат.